

DÉJÀ VU

RELECTURES
I

DISCRONIES
VISUALS

ADQUISICIONS
RECENTS
DEL FONS D'ART
I PATRIMONI DE LA UPV

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

**RECTOR DE LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
FRANCISCO JOSÉ MORA MAS**

**VICERECTORA D'ALUMNAT I EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA
MARÍA VICTORIA VIVANCOS**

**CAP DE L'ÀREA D'ACTIVITATS CULTURALS
DAVID PÉREZ**

EXPOSICIÓ

**10/04/2014 - 15/07/2014
SALA D'EXPOSICIONS UPV. EDIFICI DEL RECTORAT (3A)**

**COMISSARI
DAVID PÉREZ**

**COORDINACIÓ TÈCNICA
LOLA GIL**

**DIFUSIÓ
CARLOS AYATS
MONTSE MARTÍNEZ**

**DISSENY I MAQUETACIÓ
LAUDES I LIGORIT**

**EDICIÓ
EDITORIAL UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA**

**© 2014, EDITORIAL UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
DISTRIBUCIÓ: TEL. 963 877 012
WWW.LALIBRERIA.UPV.ES
Ref. 2024 (Versió impresa)
Ref. 6104 (Versió electrònica)**

© DELS TEXTOS I LES IMATGES: LES AUTORES I COL·LABORADORS

ISBN: 978-84-9048-211-7 (Versió impresa)

DÉJÀ VU
RELECTURES
I
DISCRONIES
VISUALS

INAUGURACIÓ:
10 D'ABRIL DEL 2014
CLAUSURA:
15 DE JULIOL DEL 2014

ARTISTES PARTICIPANTS
ALBERTO ADSUARA
GRETA ALFARO
MARTA BLASCO
VANESSA COLARETA
CRISTINA DE MIDDEL
DAVID FERRANDO GIRAUT
ÁLEX FRANCÉS
NURIA FUSTER
JAVIER GAYET
PATRICIA GÓMEZ I
Mª JESÚS GONZÁLEZ
NACARID LÓPEZ
IRENE PÉREZ HERNÁNDEZ
FRANCISCO SEBASTIÁN NICOLAU

COMISSARI
DAVID PÉREZ

La present mostra recull una selecció d'obres adquirides durant els últims anys pel Fons d'Art i Patrimoni de la UPV. Aquests treballs, integrats en les nostres col·leccions des de l'any 2008, han contribuït a ampliar les més de 2.500 peces que alberguen els nostres fons, i han contribuït d'una forma especial a consolidar les col·leccions vinculades a la fotografia contemporània.

Cal destacar que totes la peces que integren "Déjà vu. Relectures i dissonàncies visuals" no es troben actualment situades a cap de les dependències públiques de la nostra institució; per aquest motiu aquesta és una excel·lent ocasió per a mostrar-les per primera vegada. Al costat d'això, s'ha de ressenyar una altra circumstància que també ha de ser valorada: gran part de les obres ací reunides han sigut realitzades per autors i autores que, després d'haver-se format a les nostres aules, estan desenvolupant un treball artístic que comença a ser tingut en consideració tant a nivell nacional com internacional.

Col·leccionar, quin dubte hi ha, suposa articular un tipus de mirada capaç de propiciar una lectura que se sap -i es desitja, és clar- esbiaixada. En aquest cas, les adquisicions efectuades en aquests últims anys han ajudat a generar un projecte en el qual s'ha conjugat l'aposta pels

nostres titulats i titulades amb el reconeixement a artistes dotats d'una major trajectòria curricular. La combinació de tots dos elements ha possibilitat entaular un diàleg que se sustenta en la qualitat i l'interès de propostes com les que ara s'exhibeixen. Un diàleg entre tècniques i disciplines diverses al qual també ha contribuït l'encàrrec de la peça sonora, que realitzada a partir de les escultures existents al nostre campus, es va sol·licitar a una de les nostres exalumnes de postgrau.

Amb aquesta mostra s'inicia una revisió del nostre patrimoni artístic que, subjecta a nous recorreguts i propostes expositives, permet posar en relleu el valor dels nostres fons. Uns fons que, sent privatis de la UPV, pertanyen, per això mateix, a l'àmbit d'allò públic i a l'espai d'allò comunitari, aquell territori que dota de sentit la nostra universitat i al qual desitgem contribuir des de la nostra sala d'exposicions, mostrant projectes que, vinculats a una investigació plural, recullen el caràcter transversal que ens caracteritza.

La presente muestra recoge una selección de obras adquiridas durante los últimos años por el Fons d'Art i Patrimoni UPV. Estos trabajos, integrados en nuestras colecciones desde el año 2008, han contribuido a ampliar las más de dos mil quinientas piezas que albergan nuestros fondos, contribuyendo de una forma especial a consolidar las colecciones vinculadas a la fotografía contemporánea.

Cabe destacar que todas las piezas que integran *Déjà vu. Relecturas y discronías visuales* no se encuentran actualmente ubicadas en ninguna de las dependencias públicas de nuestra institución, de ahí que sea esta una excelente ocasión para mostrarlas por vez primera. Junto a ello, se ha de reseñar otra circunstancia que también debe ser valorada: gran parte de las obras aquí reunidas han sido realizadas por autores y autoras que, tras haberse formado en nuestras aulas, están desarrollando un trabajo artístico que empieza a ser tenido en consideración tanto a nivel nacional como internacional.

Coleccionar, qué duda cabe, supone articular un tipo de mirada capaz de propiciar una lectura que se sabe —y se desea, cómo no— sesgada. En este caso, las adquisiciones efectuadas en estos últimos años han ayudado a generar un proyecto en el que se ha conjugado la apuesta por nues-

tros egresados y egresadas, así como el reconocimiento a artistas dotados de una mayor trayectoria curricular. La combinación de ambos elementos ha posibilitado entablar un diálogo que se sustenta en la calidad e interés de propuestas como las que ahora se exhiben. Un diálogo entre técnicas y disciplinas diversas al que también ha contribuido el encargo de la pieza sonora que, realizado a partir de las esculturas existentes en nuestro campus, fue solicitado a una de nuestras ex-alumnas de posgrado.

Con esta muestra se inicia una revisión de nuestro patrimonio artístico que, sujeta a nuevos recorridos y propuestas expositivas, permite poner de relieve el valor de nuestros fondos. Unos fondos que siendo privativos de la UPV pertenecen, por ello mismo, al ámbito de lo público y al espacio de lo comunitario, ese territorio que dota de sentido a nuestra universidad y al que deseamos contribuir desde nuestra sala de exposiciones mostrando proyectos que, vinculados a una investigación plural, recojan el carácter transversal que nos caracteriza.

ALBERTO ADSUARA

(VALÈNCIA, 1961)

INTER MARS BLAU (SÈRIE "INTER MARS"), 2009

FOTOGRAFIA

105 X 200 CM

4

LA IMATGE, L'ECO, LA DEMORA

DAVID PÉREZ

Qualsevol producció artística —entesa com una proposta generadora de significats, ja siga en àmbits plàstics, conceptuals, sonors, digitals o de performances— s'insereix dins un ampli context discursivo-institucional en què intervé una inevitable superposició de diàlegs. El fet de fer —es faça el que es faça, encara que siga destinar aquest fer al noble i mai prou ponderat art de no fer res— implica assumir el reconeixement d'unes veus —d'uns textos— que, en habitar-nos i constituir-nos, desxifren la possibilitat que tenim d'interpretar i també la de fer. Una possibilitat que no solament comporta habitar-se des

de sentits i significats heretats, sinó també saber-se habitat per un cos semàntic que transforma el que és somàtic en pell d'un discurs.

Més d'una vegada s'ha apuntat que l'ésser humà, com a subjecte, naix massa tard, ja que únicament es reconeix i problematitza com a tal —com a món inseparable d'un món i com a subjecte que es troba subjectat— quan se sap posseïdor d'un llenguatge i quan, per això, en ser posseït per aquest, és pronunciat des d'una història i una cultura. Un pronunciar-se, el que així es produeix, que, convertit en pronunciament —en

LA IMAGEN, EL ECO, LA DEMORA

DAVID PÉREZ

Cualquier producción artística —entendida como propuesta generadora de significados, ya sea en ámbitos plásticos, conceptuales, performáticos, sonoros o digitales— se inserta dentro de un amplio contexto discursivo-institucional en el que interviene una inevitable superposición de diálogos. El hecho de hacer —hágase lo que se haga, siquiera sea destinar ese hacer al noble y nunca bien ponderado arte de no hacer nada— conlleva asumir el reconocimiento de unas voces —de unos textos— que, al habitarlos y constituirnos, deletrean nuestra posibilidad de interpretar y también la de hacer. Una posibilidad que no solo

comporta habitarse desde sentidos y significados heredados, sino también saberse habitado por un cuerpo semántico que transforma lo somático en piel de un discurso.

En más de una ocasión se ha apuntado que el ser humano, en tanto que sujeto, nace demasiado tarde, puesto que únicamente se reconoce y problematiza como tal —como mundo inseparable de un mundo y como sujeto que sujetado se halla— cuando se sabe poseedor de un lenguaje y cuando, por ello, al ser poseído por el mismo, es pronunciado desde una historia y una cultura. Un pronunciarse

IN ICTU OCULI #1 (SÈRIE "IN ICTU OCULI") 2009
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ LAMBDA SILICONADA)
107 X 130 CM

IN ICTU OCULI #3 (SÈRIE "IN ICTU OCULI") 2009
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ LAMBDA SILICONADA)
107 X 130 CM

dictamen i veredicte—, és el que li possibilita saber-se com a si mateix i com a món, és a dir, com una realitat que, tot ignorant la seua pròpia ficció constitutiva, es pensa realitzable en la seua pròpia independència.

Des del moment que no sols es parla i s'és parlat, sinó també des de l' instant que parlar dota de sentit el fet de fer, el món dels fets i el fet del món —aquest desvari de paraules

el que así se produce que, convertido en pronunciamiento —en dictamen y veredicto— es el que le posibilita saberse como sí mismo y como mundo, es decir, como realidad que, ignorando su ficción constitutiva, se piensa realizable en su independencia.

Desde el momento en el que no solo se habla y se es hablado, sino también desde el instante en que el hablar dota de sentido al hacer, el mundo

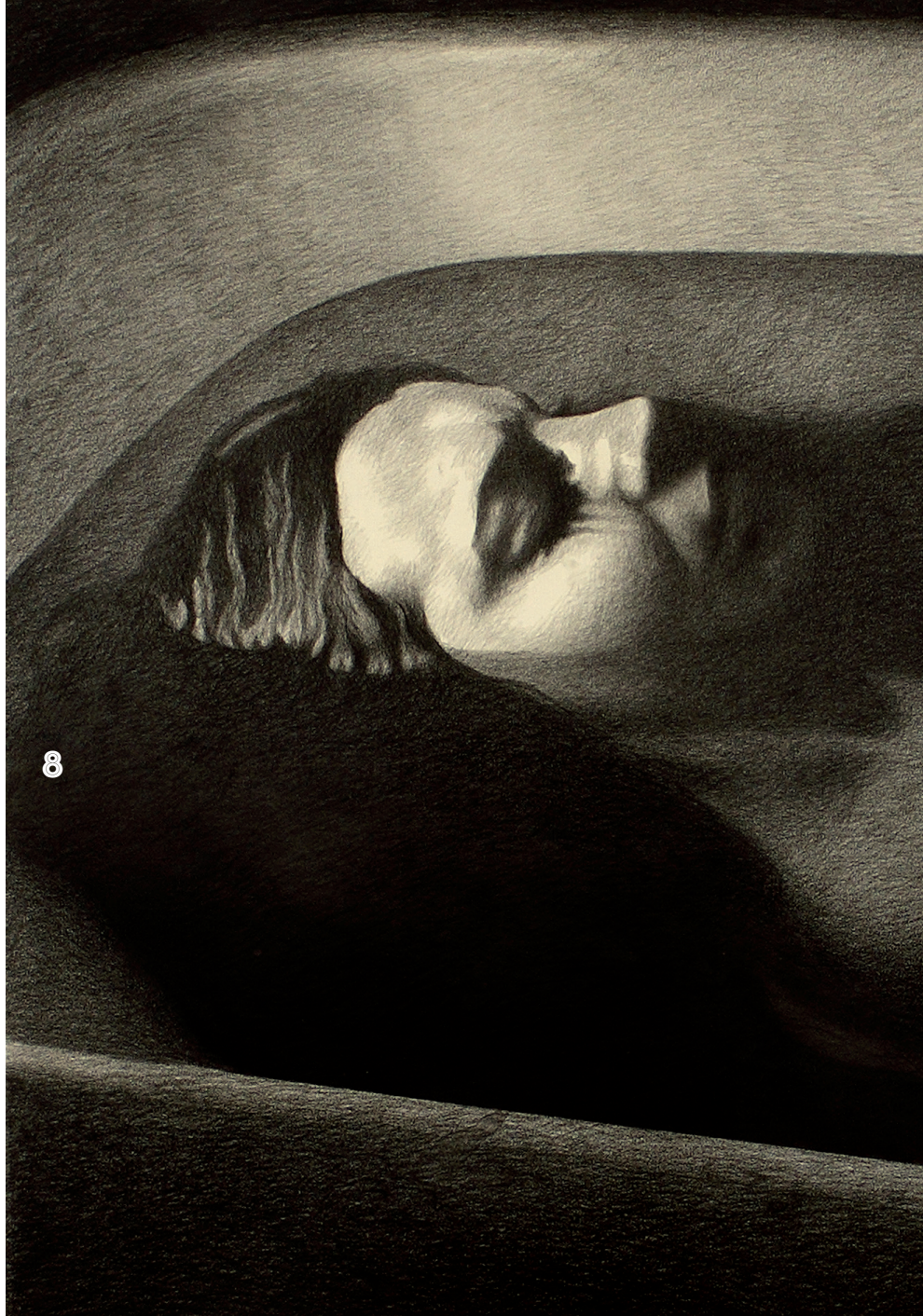
MARTA BLASCO

(VALÈNCIA, 1974)

OPHELIA 2, 2006

CARTÓ I GRÀFIC SOBRE PAPER

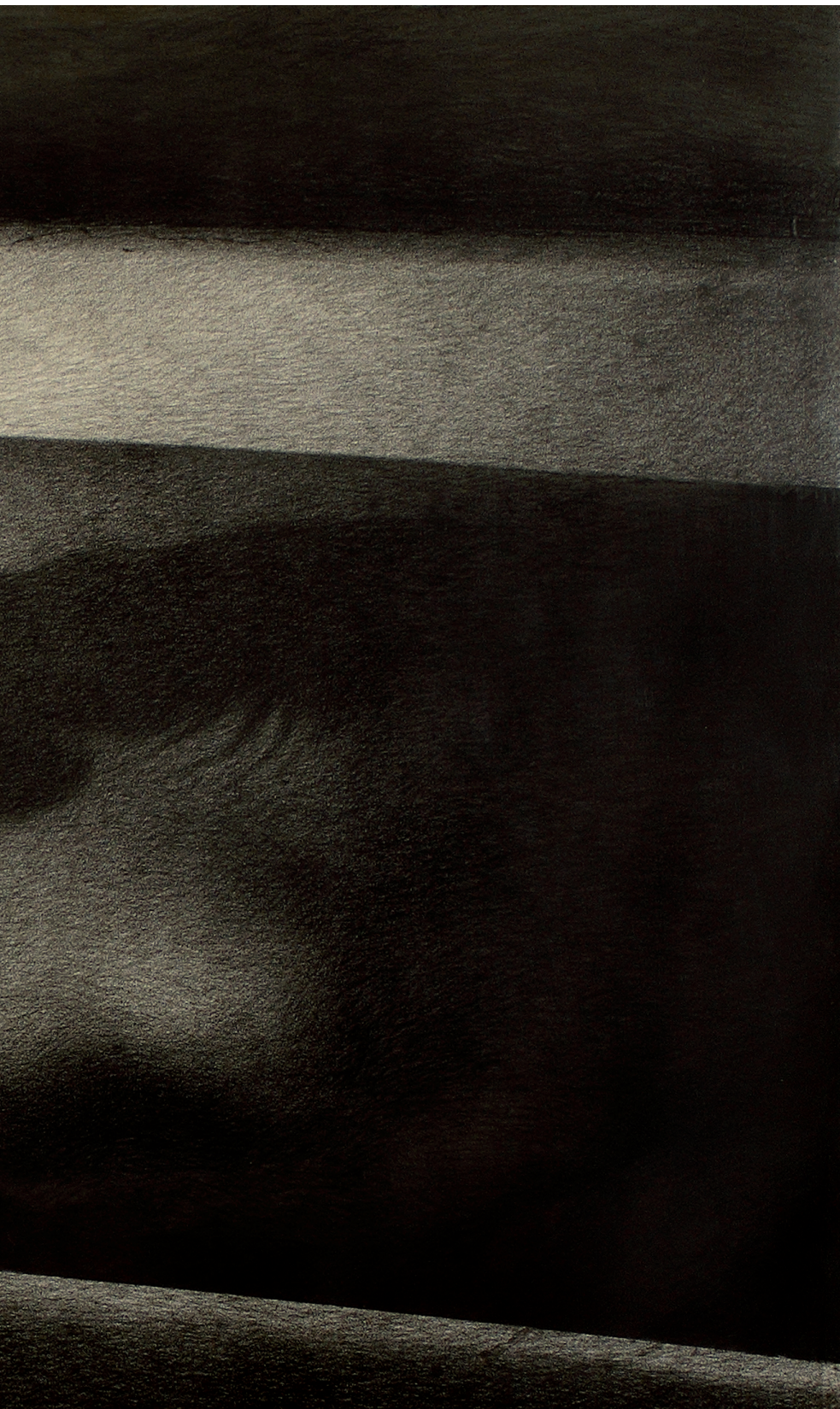
119 X 117 CM

8

que el parlant escodrinya com a subjecte cobert de llenguatge i descobert per si mateix— resta constituït i, per tant, colonitzat des del significat. Això fa que ens fem quan ja hem sigut fets, quan ens sabem subjectes que responen a la bastimentada verbal que ens subjecta i vertebrada. Aquesta circumstància provoca que

acumulem sempre un retard paradoxal en la relació que tenim amb nosaltres mateixos; una relació que, sustentada en una demora estranya i inevitable, comporta que només des del que és diferit ens puguem saber immersos en la vida. Conèixer aquest saber —detenir un coneixement que no és més que una ignorància para-

de los hechos y el hecho del mundo —ese desvarío de palabras que el hablante escudriña en tanto que sujeto cubierto de lenguaje y descubierto por el mismo— queda constituido y, por tanto, colonizado desde el significado. Ello hace que nos hagamos cuando ya hemos sido hechos, cuando nos sabemos sujetos que res-

ponden al andamiaje verbal que nos sujeta y vertebra. Esta circunstancia provoca que acumulemos siempre un paradójico retraso en nuestra relación con nosotros mismos, una relación que, sustentada en una extraña e inevitable demora, trae consigo que solo desde lo diferido podamos saber nos inmersos en el vivir. Conocer

VANESSA COLARETA

(LIMA, 1978)

NATURALESA MORTA 6 (SÈRIE "MIGRANT"), 2011
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ D'INJECCIÓ)
48,2 X 32,13 CM

NATURALESA MORTA 3 (SÈRIE "MIGRANT"), 2011
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ D'INJECCIÓ)
47,8 X 31,87 CM

doxal— no atorga ni cap privilegi ni cap possessió, sinó únicament el que hi ha associat a la mateixa desposseïó que suscita el fet que siguen les paraules que ens fan i reconeixen les que ens diguen que el fet de dir és possible.

Per a Nietzsche, el fet del món i, per això, la nostra pròpia constitució com a subjectes creadors de faules —com a artistes del *fingiment i genis constructors*— s'edifica a partir d'un oblit lamentable. Un oblit que, sedimentat en la *petrificació de les intuïcions*, fa que ometem el caràcter metafòric —substitutori— que posseeixen les paraules en relació amb les coses. El problema que genera aquesta omisió no és un altre que el que es deriva de la identificació que s'estableix entre el món de les paraules —i, per consegüent, el dels conceptes que hi ha associats a aquestes— amb la

ese saber —detentar un conocimiento que no es más que una paradójica ignorancia— no otorga privilegio ni posesión alguna, sino únicamente el asociado a la propia desposesión que suscita el hecho de que sean las palabras que nos hacen y reconocen, las que nos digan que el decir es posible.

Para Nietzsche el hecho del mundo y, por ello, nuestra constitución como sujetos fabuladores —en tanto que *artistas del fingimiento y genios constructores*— se edifica a partir de un lamentable olvido. Un olvido que, sedimentado en la *petrificación de las intuiciones*, hace que omitamos el carácter metafórico —sustitutorio— que poseen las palabras en relación a las cosas. El problema generado por dicha omisión no es otro que el derivado de la identificación que se establece entre el mundo de las palabras —y, por consiguiente, el de los

NATURESA MORTA 5 (SÈRIE "MIGRANT"), 2011
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ D'INJECCIÓ)
36,24 X 52 CM

mateixa noció de veritat; una identificació, al seu torn, que suscita l'equiparació confusa entre tot allò que —únic i irrepetible— succeeix —i tot succeint sedueix—, amb el que es diu sobre això; un dir que, al capdavant, no deixa de ser només que un intent per imposar els relats amb què ens narrem.

Ara, amb independència del paper que, segons el filòsof alemany, podria exercir en les nostres vides l'activitat

NATURESA MORTA 10 (SÈRIE "MIGRANT"), 2011
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ D'INJECCIÓ)
41,33 X 62 CM

conceptos asociados a las mismas— con la propia noción de verdad, una identificación, a su vez, que suscita la confusa equiparación entre todo aquello que —únic e irrepetible— sucede —y sucediendo seduce— con lo que se dice sobre ello, un decir que, en último término, no deja de ser más que un intento por imponer los relatos con los que nos narramos.

Ahora bien, con independencia del papel que, según el filósofo alemán,

CRISTINA DE MIDDEL

(ALACANT, 1975)

artística, en actuar com un element *desnecropolitzador* —és a dir, com un laboratori destinat a la recuperació de la intuïció enfront del cementiri del concepte o, si es prefereix, com un exercici contra l'amnèsia plantejat per a recobrar la memòria perduda i rescatar-la d'aquest oblit en què se sustenta el nostre dir del món i, per tant, el món del nostre dir—, amb independència d'això, repetim, l'art —al qual difícilment avui dia auguraríem una funció tan

podria desempeñar en nuestras vidas la actividad artística al actuar como elemento *desnecropolizador* —es decir, como laboratorio destinado a la recuperación de la intuición frente al camposanto del concepto o, si se prefiere, como ejercicio contra-amnésico planteado para recobrar la memoria perdida y rescatarla de ese olvido en el que se sustenta nuestro decir del mundo y, por tanto, el mundo de nuestro decir—, con independencia de ello, repetimos, el

SANDRINE NZIB 01. 10.08 (SÈRIE "POLYSPAM"), 2008
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ LAMBDA SOBRE PAPER KODAK PERLAT)
100 X 140 CM

GRACE SMITH 21.03.08 (SÈRIE "POLYSPAM"), 2008
FOTOGRAFIA (IMPRESSIÓ LAMBDA SOBRE PAPER KODAK PERLAT)
100 X 140 CM

CAIGUDA DEL METEORIT, 2007

FOTOGRAFIA (PAPER BRILLANT AMB METACRILAT SILICONAT)

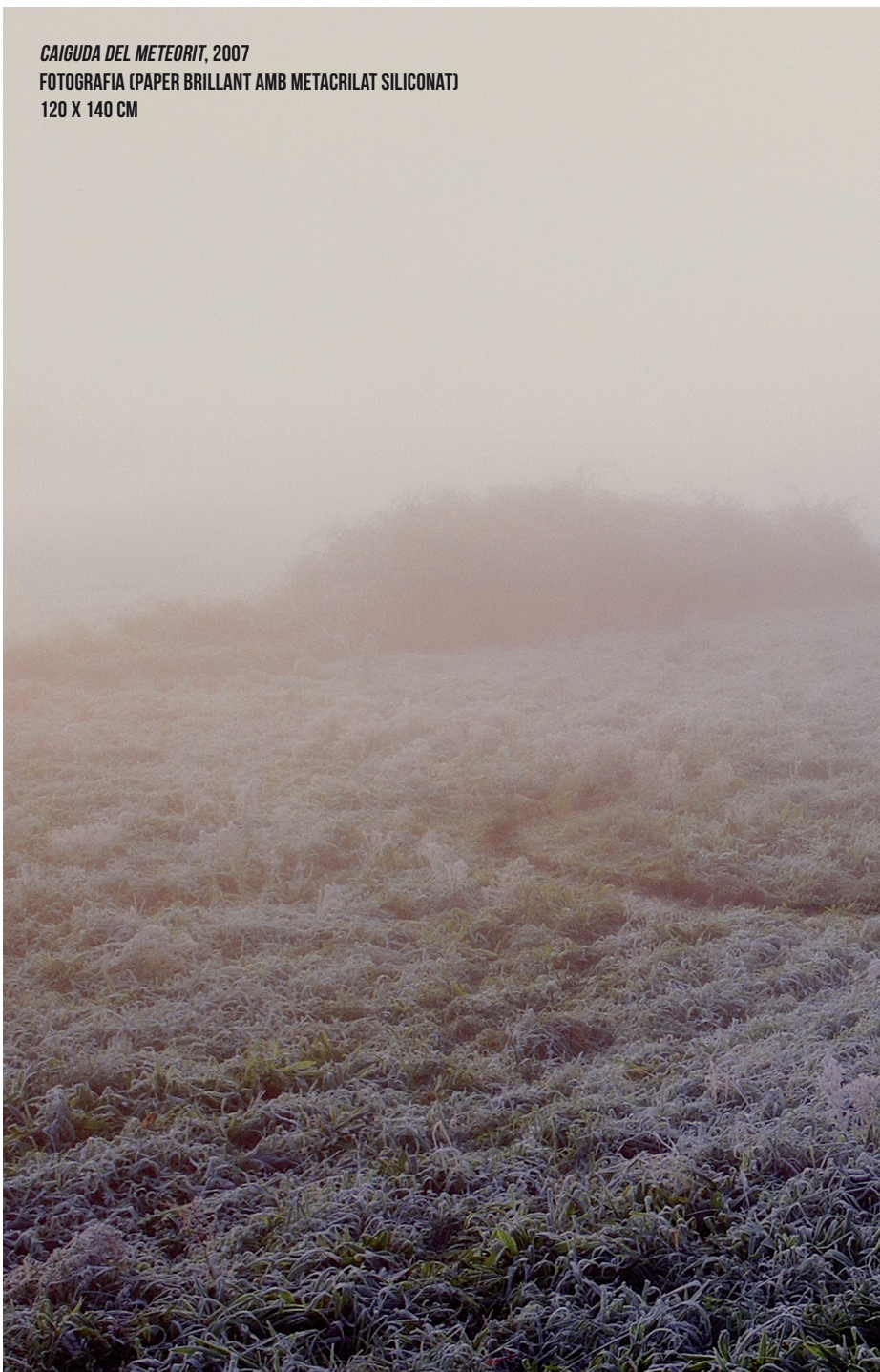
120 X 140 CM

CAIGUDA DEL METEORIT, 2007

FOTOGRAFIA (PAPER BRILLANT AMB METACRILAT SILICONAT)

120 X 140 CM

DAVID FERRANDO GIRAUT

(LA CORUNYA, 1978)

15

compromesa i inequívoca— continua assentant-se sobre un conjunt de diàlegs entrecreuats i superposats que són, precisament, els que en possibiliten l'existència i la inserció social, fet que deriva del caràcter institucional al qual respon qualsevol codi.

Per mitjà d'aquests diàlegs es pot posar en relleu que el fer d'allò artístic —encara que estiga massa

arte —al que difícilment auguràriamos hoy en día una función tan comprometida e inequívoca— continúa asentándose sobre un conjunto de entrecruzados y solapados diálogos que son, precisamente, los que posibilitan su existencia e inserción social, hecho que deriva del carácter institucional al que todo código responde.

A través de estos diálogos se puede poner de relieve cómo el hacer de lo

16

ÁLEX FRANCÉS

(VALÈNCIA, 1962)

EN HIVERN, ESTIU, 2009

FOTOGRAFIA

150 X 175 CM

ocupat en la ratificació de la seua pròpia oficialització— encara és capaç de suscitar un desfer del seu dir i, consegüentment, un fer en contra que estiga adreçat a qüestionar el nostre propi dir, o siga, a posar en crisi el nostre pretès saber-nos propis —un saber que, si més no, esdevé necessàriament impropri. D'aquesta manera, a través d'una acció que

cerca recuperar el valor, encara que només siga etimològic, del diàleg —i, per això, el sentit d'un *logos* que és tal en tant que de manera especular recorre i travessa un altre *logos*—, el dir assumeix el rol d'un fer, sens dubte singular, que exhorta a romandre en una imprescindible actitud d'escolta.

artístico —aunque se halle demasiado ocupado en el refrendo de su oficialización— todavía es capaz de suscitar un deshacer de su decir y, consiguientemente, un contra-hacer que, vaya dirigido a cuestionar nuestro propio decir, o sea, a poner en crisis nuestro pretendido sabernos propios —un saber que, cuando menos, deviene necesariamente impropio—. De

este modo, mediante una acción que busca recuperar el valor, siquiera sea etimológico, del diálogo —y, por ello, el sentido de un *lógos* que es tal en tanto que especularmente recorre y atraviesa otro *lógos*—, el decir asume el rol de un hacer, sin duda alguna singular, que exhorta a permanecer en una imprescindible escucha.

CONTRACROSTIPUNCTUS 05, 2009

FOTOGRAFIA

84 X 100 CM

Tota obra, per tant, requereix —alhora que impulsa— un oir, un advertir centrat en latències, que està adreçat a mostrar que allò que se'ns diu que és —l'evident i l'innecessari del seu propi *estar ací*— no és el que és. L'obra d'art vetla, quan és conscient de la contradictòria evidència que implica, per un saber que siga esforç i afany, és a dir, per un saber que, tot sent un estímul contra aquest saber, assumisca la crítica del que se sap. Una crítica que, vinculada a l'economia *escòpica* que incideix en el fet que el que es veu no és solament el que és evident, ajuda a mostrar que el que es diu o el que es coneix tampoc no ha de ser, necessàriament, ni el que es diu ni el que reconeixem com a sabut.

En aquest context, escoltar no suposa tant una recuperació del so, com una paradoxal desactivació d'aquest

so. En un primer moment, escoltar comporta detenir el soroll que possibilita l'ocultació d'aquesta demora a què s'al·ludia adés; una dilació que, en assentar-se en un saber-nos diferit, és la que dota de constitució el nostre propi dir, i impedeix que les veus que parlen i ressonen en la nostra parla es puguin percebre. Ara, en un segon moment, escoltar posa de manifest que la acció que duu a terme no solament impel·leix a la relectura i a la reescriptura, sinó també a un fer que, sotmès a la lògica del palimpsest, retorna sobre els textos que ens teixeixen i suturen. Uns textos que cobreixen el dir que ens descobreix: allò que fa que el nostre fer siga possible.

D'aquesta manera, tot text —tota obra— encara que en el procés d'escriptura o lectura s'articule des d'una sincronia inevitable —ja que es-

CONTRACROSTIPUNCTUS 03, 2009

FOTOGRAFIA

84 X 100 CM

Toda obra, por tanto, requiere —a la par que impulsa— un oír, un advertir centrado en latencias, que se halla dirigido a mostrar cómo aquello que se nos dice que es —lo evidente y lo innecesario de su *estar ahí*— no es lo que es. La obra de arte vela, cuando es consciente de la contradictoria evidencia que entraña, por un saber que sea desvelo y desvelamiento, es decir, por un saber que, siendo estímulo contra ese saber, asuma la crítica de lo que se sabe. Una crítica que, vinculada a la economía *escópica* que incide en el hecho de que lo visto no es tan solo lo evidente, ayuda a mostrar cómo lo dicho o lo conocido tampoco tienen necesariamente que ser ni lo que se está diciendo ni lo que reconocemos como sabido.

En este contexto, escuchar no supone tanto una recuperación del sonido, como una paradójica desactivación

del mismo. En un primer instante, escuchar conlleva detener el ruido que posibilita la ocultación de esa demora antes aludida, una dilación que, al asentarse en un *sabernos diferido*, es la que dota de constitución a nuestro decir, impidiendo que las voces que hablan y resuenan en nuestra habla puedan ser percibidas. Ahora bien, en un segundo momento, escuchar pone de manifiesto cómo su acción no solo impele a la relectura y a la reescritura, sino también a un hacer que, sometido a la lógica del palimpsesto, retorna sobre los textos que nos tejen y suturan. Unos textos que cubren el decir que nos descubre: aquello que hace que nuestro hacer sea posible.

De este modo, todo texto —toda obra— aunque en su proceso de escritura y/o lectura se articule desde una inevitable sincronía —ya que escribimos y leemos en un presente

2009 ALUMNES (50 EXEMPLARS), 2009
FOTOGRAFIA (CÒPIA ULTRACHROME™ SOBRE PAPER ILFORD)
39 X 39 CM

crivim i llegim en un present, i també recordem des d'un altre present—, no per això es pot deixar de sustentar en una *discronia* no menys inevitable —perquè el que s'ha dut a terme o s'ha interpretat només cobra sentit des d'aquesta pell textual que és eco i ressonància, citació i fragment, referència i al·lusió.

La producció artística, per tant, suscita una interlocució plural per mitjà de la qual la seua pròpia enunciació pot arribar a vertebrar un triple diàleg. Un diàleg a tres —en què tot es repeteix i es renova, i en què tot se sap i es descobreix— que, tot present com a punt de partida l'espai que generen els pols delimitats per l'esquema simplificat de la teoria de la comunicació —aquest espai tripartit que es vincula a l'emissor, al codi i al receptor—, permet generar altres

y recordamos también desde otro presente—, no por ello puede dejar de sustentarse en una no menos inevitable *discronía* —puesto que lo realizado o lo interpretado solo cobran sentido desde esa piel textual que es eco y resonancia, cita y fragmento, referencia y alusión—.

La producción artística, por tanto, suscita una interlocución plural por medio de la cual su enunciación puede llegar a vertebrar un triple diálogo. Un diálogo a tres bandas —donde todo se repite y se renueva, y donde todo se sabe y se descubre— que, tomando como punto de partida el espacio que generan los polos delimitados por el esquema simplificado de la teoría de la comunicación —ese espacio tripartito que se vincula al emisor, al código y al receptor—, permite generar otras tantas posibilidades

PATRICIA GÓMEZ

(VALÈNCIA, 1978)

Mª JESÚS GONZÁLEZ

(VALÈNCIA, 1978)

FAÇANA FRANCESC EIXIMENIS.

BARRI DEL CABANYAL, 2007-2009

PEÇA ESTAMPADA

PEÇA PLEGADA: 0,14 X 1,66 X 1,66 M

PEÇA DESPLEGADA: 10 X 8,40 M

FOTOGRAFIA

67 X 52 CM

tantes possibilitats de relació i intercanvi discursius que, tanmateix, no necessàriament s'han de desenvolupar ni en un espai compartit ni en un temps comú.

Per això, ens trobem amb un primer diàleg que és el que s'esdevé a través de l'oposició i de la pugna que l'autor o autora d'una obra manté sempre amb si mateix; un enfrontament que condueix no tant a l'afirmació o al

de relación e intercambio discursivos que, sin embargo, no tienen por qué desarrollarse ni en un espacio compartido ni en un tiempo común.

Debido a ello, nos encontramos con un primer diálogo que es el que se produce a través de la oposición y de la pugna que el autor o autora de una obra mantiene siempre consigo mismo, un enfrentamiento que conduce no tanto a la afirmación o al reflejo

NACARID LÓPEZ

(SAN CARLOS, VENEZUELA, 1972)

OPUS DÚCTIL, 2013

PEÇA SONORA

DURADA: 6' 10"

Opus dúctil va ser composta cercant la ressonància dels materials d'algunes de les obres escultòriques de la Universitat Politècnica de València i mitjançant l'ús del paisatge sonor de l'entorn. Amb aquesta peça es proposa una nova manera de percebre les escultures, potenciada per les seues essències físiques i sonores.

Opus dúctil fue compuesta buscando la resonancia de los materiales de algunas de las obras escultóricas de la Universidad Politècnica de València y mediante el uso del paisaje sonoro del entorno. Con esta pieza se propone una nueva manera de percibir las esculturas, potenciada por sus esencias físicas y sonoras.

reflex del seu propi jo —a pesar del valor que, tradicionalment, s'hi ha atorgat des del canvi de paradigma poètic propiciat per l'expressivitat romàntica—, com al fet de qüestionar-se que comporta aquesta pretesa autoritat; una autoritat que, com a tal, respon a interessos de mercat —la firma com un discurs de legitimació— o a requeriments institucionals —l'activitat creativa com un relat d'especialització circumscrit a un determinat sector professionalitzat: l'artístic.

En aquest sentit, es pot assenyalar que una obra, més que dir o mostrar l'artista, el que fa es desdir-lo, ja que allò que s'ha assolit desfà les expectatives de qui fa. Amb això, es posa en relleu que el que veritablement suscita el fet artístic —des de la perspectiva de qui intervé en la producció d'aquest fet— no és la resolució d'un problema, sinó l'ampliació d'aquest problema. Aquesta és la causa de la insatisfacció que s'associa i s'adhereix a qualsevol obra, ja que el que s'ha aconseguit— si alguna cosa es pot considerar com a tal— només introdueix més perplexitats que certeses.

El segon diàleg que se suscita és provocat, lògicament, per la interpel·lació que l'obra desperta en qui la llig; una interpel·lació adreçada a interrogar el sentit del nostre dir, i que, al capdavall —si l'obra respon a alguna cosa més que a una mera reiteració formal—, ajuda a qüestionar aquest dir que ens envolta i que, en parlar-se, enfosqueix els relats que romanen implícits a allò que en veritat diem quan diem. L'art, per tant, s'allunyaria d'un discurs suposadament immarcescible —així com dels seus banals i apegalosos correlats idealistes—, tot empentant, a través del seu propi desencantament, no tant cap a un més enllà, com cap a un més ençà. Cap a aquest més ençà que, precisament, està destinat a

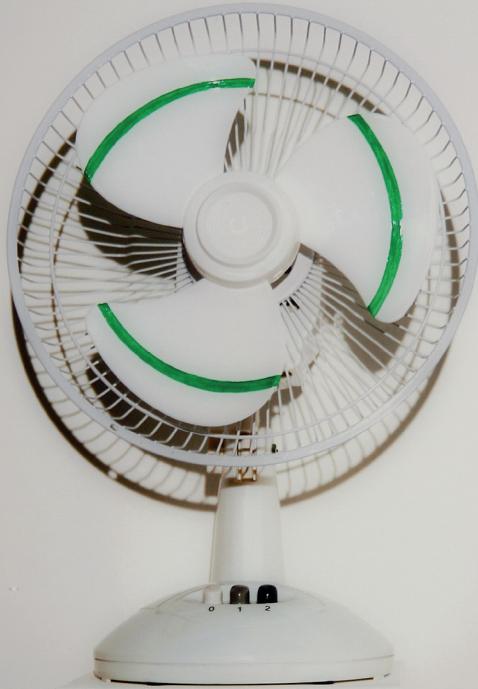
de su yo —pese al valor que tradicionalmente se le ha otorgado al mismo desde el cambio de paradigma poético propiciado por la expresividad romántica—, como al cuestionamiento que conlleva esa pretendida autoridad, una autoridad que, como tal, responde a intereses de mercado —la firma como discurso de legitimación— y/o a requerimientos institucionales —la actividad creativa como relato de especialización circumscrito a un determinado sector profesionalizado: el artístico—.

En este sentido, se puede señalar que una obra más que decir o mostrar al artista, lo que hace es desdecirlo, puesto que lo alcanzado deshace las expectativas de quien hace. Con ello se pone de relieve que aquello que verdaderamente suscita el hecho artístico —desde la perspectiva de quien interviene en su producción— no es la resolución de un problema, sino la ampliación del mismo. De ahí la insatisfacción que se asocia y se adhiere a cualquier obra, ya que lo logrado —si algo puede ser considerado como tal— solo introduce más perplejidades que certezas.

El segundo diálogo que se suscita se halla, lógicamente, provocado por la interpelación que la obra despierta en quien la lee, una interpelación dirigida a interrogar el sentido de nuestro decir y que, en último término —si la obra responde a algo más que a una mera reiteración formal—, ayuda a cuestionar ese decir que nos envuelve y que, al hablarse, opaca los relatos que permanecen implícitos a lo que en verdad decimos cuando decimos. El arte, por tanto, se alejaría de un discurso supuestamente inmarcescible —así como de sus banales y almibarados correlatos idealizadores—, empujando, a través de su desencantamiento, no tanto a un más allá, como a un más acá. A ese más acá que, precisamente, se encuentra destinado a trazar, siquiera sea en la oscuridad e

IRENE PÉREZ HERNÁNDEZ

(ALACANT, 1977)

26

GEOMETRIA DOMÈSTICA (SÈRIE "GREEN AIR CIRCLE"), 2009
FOTOGRAFIA (MUNTATGE SOBRE ALUMINI)
84 X 60 CM

traçar, encara que siga en l'obscuritat i tot il·luminant allò que veiem que no veiem, línies d'evidències —registres de visibilitat— que tendeixen a reescriure el text de la incidència generalitzada en el que ens sabem.

Finalment, el tercer i darrer diàleg que es propicia és el que hi ha vinculat —tant per part de qui executa una obra com de qui la interpreta— amb el fet que tota proposta artística —en la mesura que és un text institucionalitzat— respon a un saber disciplinari que, tot partint d'un codi determinat, és el que la possibilita i l'aixopluga. Allò que roman dit —allò que fa que siguem i que fem— ens empara i sus-

tenta, perquè impregna i dirigeix la nostra mirada.

Per aquesta raó, si adés hem assenyalat que l'art ens fa veure que no veiem, també ara hem d'apuntar que fa que no veiem el que veiem —la seua pròpia articulació com a codi—, és a dir, allò que, a pesar de ser el punt de partida que genera el que és visible i manifest, som incapaços de veure. És per aquest motiu que tot text i tota imatge es reconeixen a si mateixos des del palimpsest, ço és, des de la borrosa reescriptura d'allò vist, des de la relectura d'allò escoltat, des de l'ombra feble que projecta aquesta petjada que a la

27

GEOMETRIA DOMÈSTICA (SÈRIE "GREEN AIR CIRCLE"), 2009
FOTOGRAFIA (MUNTATGE SOBRE ALUMINI)
84 X 60 CM

iluminando aquello que vemos que no vemos, líneas de evidencias —registros de visibilidad— tendentes a reescribir el texto de la invidencia generalizada en el que nos sabemos.

Finalmente, el tercer y último diálogo que se propicia es el vinculado —tanto por parte de quien ejecuta, como de quien interpreta una obra— con el hecho de que toda propuesta artística —en tanto que texto institucionalizado— responde a un saber disciplinar que, partiendo de un determinado código, es el que la posibilita y le da cobijo. Lo que permanece dicho —aquello que hace que seamos y que hagamos— nos arropa y sustenta,

puesto que impregna y dirige nuestra mirada.

Debido a ello, si con anterioridad hemos señalado que el arte nos hace ver que no vemos, también ahora debemos apuntar que hace que no veamos lo que estamos viendo —su propia articulación como código—, es decir, aquello que, a pesar de ser el punto de partida que genera lo visible y manifiesto, somos incapaces de ver. Es por este motivo por el que todo texto y toda imagen se reconocen a sí mismos desde el palimpsesto, es decir, desde la borrosa reescritura de lo visto, desde la relectura de lo oído, desde la débil sombra que proyecta

FRANCISCO SEBASTIÁN NICOLAU

(VALÈNCIA, 1956)

BOSC GRIS, 1999

LLAPIS I PASTEL

103 X 153 CM

28

vora de la mar l'aigua comença a desdibuixar.

Les imatges que es mostren ací se sustenten, per consegüent, en la perplexitat que propicia un saber-se saber i un desitjar-se no saber. Per això conciten una temporalitat interespecular i estableixen un encreuament *discrònic*: perquè delimiten un pensar i un mostrar que ens excedeix. La proximitat fal·laç d'aquestes imatges és incapaç d'ocultar l'opacitat de la nostra pròpia incertesa; i és per aquest motiu que en el seu interrogar-se —i en el seu interrogar-nos— aquestes peces esdevenen com una situació —i com una *performativitat*—

que no només critica el dir icònic banal, sinó que propicia que el que hi succeeix responga a un succeir-nos, a un saber-nos sabuts.

Davant una imatge —que pretesament creiem abraçar— sorgeix una altra realitat: no ja la realitat de l'obra en si, sinó la realitat d'un discurs que ens desplaça i emplaça, que ens habita i que ens viu. D'aquesta manera, la imatge propicia un reconèixer que empara un desconèixer. Aquest saber-nos massa tard i demorats. Aquest sospitar-nos diferits en el nostre propi esdevenir, però, malgrat tot, diferents en el nostre pensar-nos com un succés.

esa huella que en la orilla del mar el agua comienza a desdibujar.

Las imágenes que aquí son mostradas se sustentan, por consiguiente, en la perplejidad que propicia un saberse saber y un desearse no saber. Por ello concitan una temporalidad interespecular y establecen un cruce *discrónico*: porque delimitan un pensar y un mostrar que nos excede. La falaz proximidad de estas imágenes es incapaz de ocultar la opacidad de nuestra incertidumbre, de ahí que en su interrogarse —y en su interrogarnos— estas piezas acaezcan como situación —y como *performatividad*— que no solo crítica el decir icónico

banal, sino que propicia que lo sucede en ellas responda a un sucedernos, a un sabernos sabidos.

Frente a una imagen —que pretendidamente creemos abarcar— surge otra realidad: no ya la realidad de la obra en sí, sino la realidad de un discurso que nos desplaza y emplaza, que nos habita y que nos vive. De este modo, la imagen propicia un reconocer que arroja un desconocer. Ese sabernos demasiado tarde y demorados. Ese sospecharnos diferidos en nuestro acontecer, pero pese a todo, diferentes en nuestro pensarnos como suceso.

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

EDITORIAL